

Samråd den 11. april 2018: URU-samrådsspørgsmål R og FEU-samrådsspørgsmål A vedr. fiskeriaftale mellem EU og Marokko.

Samrådsspørgsmålene lyder:

Samrådsspørgsmål R:

EU-domstolen afgav 27. februar 2018 en klar dom, der har stor betydning for den fiskeriaftale mellem EU og Marokko, som bl.a. Danmark har anbefalet.

Dommen afgør, at fiskeriaftalen kun er lovlig, hvis den ikke omfatter Vestsaharas fiskerizone.

I forlængelse af tidligere samråd om denne sag, vil vi gerne have svar på følgende spørgsmål:

Hvad mener ministrene om EU-domstolens afgørelse?

Hvilken betydning får EU-domstolens afgørelse for Danmarks anbefaling af fiskeriaftalen?

Er ministrene enige i, at fiskeriaftalen ikke kan omfatte Vestsaharas fiskerizone, uden at dette er aftalt med sahrawiernes repræsentanter i Polisario?

Samrådsspørgsmål A:

Ministeren bedes redegøre for, hvilke konsekvenser EU-dommen af 27. februar 2018 (C-266/16) om, at fiskeriaftalen og protokollen mellem EU og Marokko kun er gyldig, fordi den ikke omfatter Vestsahara og farvandet ud for Vestsahara, får for den danske regerings holdning til en fornyelse af fiskeriprotokollen samt redegøre for årsagen til, at ministeren fredag den 19. januar 2018 bad Europaudvalget om et mandat, som så åbenlyst var i modstrid med international lov.

[Fiskeriministeren]

Jeg vil først og fremmest gerne takke for, at det var muligt at lægge de to samråd vedrørende EU-Domstolens afgørelse om fiskeripartnerskabsaftalen mellem EU og Marokko, samtidig.

Europaudvalget og Udenrigsudvalget har stillet en række underspørgsmål, som udenrigsministeren og jeg vil besvare på følgende måde: Jeg besvarer

samrådsspørgsmål A samt de første to spørgsmål indeholdt i samrådsspørgsmål R, mens udenrigsministeren besvarer det sidste spørgsmål indeholdt i samrådsspørgsmål R.

Først helt kort lidt kontekst for denne sag. Den nuværende fiskeriaftale mellem EU og Marokko udløber i juli 2018. Generelt er formålet med fiskeriaftalen at fremme EU's fiskeriinteresser samt sikre et bæredygtigt og ansvarligt fiskeri. Europa-Kommissionen har fået udarbejdet en evalueringsrapport af den nuværende fiskeriprotokol. Det fremgår bl.a. af evalueringsrapporten, som er udarbejdet af uafhængige eksperter, at sektorstøtten i henhold til den nuværende protokol effektivt bidrager til bæredygtig udnyttelse af fiskebestandene, samt at EU-sektorstøtten ikke mindst kommer regioner i Vestsahara til gode.

I januar fremlagde Europa-Kommissionen et udkast til forhandlingsdirektiver med henblik på Rådets bemyndigelse til indledning af forhandlinger om ny fiskeriaftale, der vil skulle træde i kraft, når den gamle aftale udløber til sommer. Mandatet blev godkendt af Rådet den 19. februar 2018. Alene ét land stemte imod, alle andre godkendte mandatet. Lad mig i den forbindelse minde om, at mandatet vedtages af Rådet med kvalificeret flertal, dvs. at mere end ti lande skal afvise forslaget, før det falder.

Og så til EU-Domstolens afgørelse af februar og regeringens holdning hertil. Domstolen fastslog i sin afgørelse, at fiskeriaftalen mellem EU og Marokko er gyldig, men at farvandet ud for Vestsahara ikke er omfattet af aftalens geografiske anvendelsesområde. Det samme gælder den protokol, der er tilknyttet aftalen. Afgørelsen er således på linje med Domstolens afgørelse fra 2016 om landbrugsaftalen mellem EU og Marokko.

Det skal i øvrigt nævnes, at Danmark ikke fisker under den nuværende fiskeriaftale, så derfor har afgørelsen ikke som sådan direkte betydning for danske fiskeriforhold.

Europa-Kommissionen har på baggrund af afgørelsen fremlagt et revideret udkast til forhandlingsdirektiver, som jeg ser frem til at forelægge for Europaudvalget senere i dag.

I de reviderede forhandlingsdirektiver er, for det første, det geografiske anvendelsesområde præciseret med henblik på at sikre, at der fortsat kan fiskes i farvandet ud for Vestsahara. For det andet sikres, at Kommissionen bliver tilstrækkeligt informeret og inddraget i den geografiske og sociale fordeling af

de socioøkonomiske fordele under aftalen. Dette er afgørende for, at Kommissionen kan sikre, at både partnerskabsaftalen og protokollen kommer de berørte folk til gode. Kommissionen skal samtidig sikre sig, at den berørte befolkning har været tilstrækkeligt inddraget. Forhandlingsdirektiverne skal endvidere danne grundlag for passende garantier for bæredygtig udvikling af de berørte områder. Endelig lægges op til, at en aftale vil være provisorisk så længe, der udestår en løsning på konflikten i FN-spøret.

Så spørges der til, hvilken betydning Domstolens afgørelse får for Danmarks anbefaling af fiskeriaftalen. Til det kan jeg kun sige, at Danmark ikke har anbefalet fiskeriaftalen. Regeringen har derimod – ligesom samtlige andre EU-lande bortset fra ét – tilsluttet sig, at der indledes forhandlinger med Marokko, som forelagt i Miljø- og Fødevarerudvalget den 17. januar 2018 og i Europaudvalget den 19. januar 2018. Danmark afgav i forbindelse med rådsafgørelsen en erklæring, hvor vi understregede vigtigheden af, at en fremtidig fiskeriprotokol mellem EU og Marokko respekterer afgørelsen fra EU-Domstolen vedrørende den nuværende fiskeriaftale og dens anvendelse på farvandet ud for Vestsahara. Tyskland og Nederlandene tilsluttede sig denne erklæring. Fra dansk side har vi altså lagt vægt på, at en kommende aftale skal efterleve afgørelsen.

Lad mig endnu engang fremhæve, at EU-Domstolen finder aftalen gyldig, men fastslår, at den ikke finder anvendelse på farvandet ud for Vestsahara. Jeg anerkender derfor ikke præmissen i udvalgsspørgsmålet om, at jeg skulle have bedt om et mandat i strid med folkeretten.

I forhold til spørgsmålet om, hvilken betydning afgørelsen har for vores anbefaling af det reviderede forhandlingsmandat, vil jeg gerne understrege, at det selvsagt er en prioritet for regeringen, at afgørelsen respekteres, det har vi løbende gjort opmærksom på. Jeg noterer mig også i den forbindelse, at Kommissionen fremhæver, at det reviderede udkast til forhandlingsdirektiver tager højde for afgørelsen.

Som aftalt giver jeg hermed ordet til udenrigsministeren med henblik på besvarelse af det sidste spørgsmål indeholdt i samrådsspørgsmål R.

[Udenrigsministeren]

Tak. Endelig spørges der til, om vi er enige i, at fiskeriaftalen ikke kan omfatte Vestsaharas fiskerizone, uden at dette er aftalt med saharawiernes repræsentanter i Polisario. Til det kan jeg sige, at Domstolen ikke forholder sig

til, hvad det ville kræve, såfremt aftalen skulle omfatte farvand ud for Vestsahara. Derfor følger det heller ikke af dommen, at Polisario skal have vetoret i denne sag. Når det er sagt, er det vores forståelse, at Polisario er blandt de, der er blevet konsulteret i forbindelse med landbrugsaftalen. Kommissionen har oplyst, at konsultationer om fiskeripartnerskabsaftalen og den tilhørende protokol vil følge samme mønster.

Regeringen lægger, ligesom andre EU lande, vægt på den fortolkning Rådets Juridiske Tjeneste og Kommissionen har baseret sig på under forhandlingsforløbet. Kommissionen er forpligtet til at holde Rådet orienteret om forhandlingerne. Det er desuden forventningen, at Rådets Juridiske Tjeneste vil foretage en vurdering af forhandlingsresultatet, når det foreligger. Den vurdering ser vi frem til.

Generelt må jeg konstatere, at fra særligt én side i Folketinget er ønske om, at den danske regering skal engagere sig aktivt i denne sag – og bredere i forhold til den langvarige og komplicerede konflikt om Vestsahara. Det mener regeringen ikke er god dansk interessevaretagelse. Dels er vore interesser i Vestsahara små – politisk, økonomisk og fiskeripolitisk. Dels skal en løsning på

konflikten findes i FN's Sikkerhedsråd og de FN-ledede forhandlinger. Dansk aktivisme i denne sag vil derfor være et bekosteligt "slag i luften", hvor vi bl.a. lægger os ud med vigtige EU-partnere.

I stedet vil vi – i tråd med Folketingsvedtagelse V79 og tidligere regerings politik – støtte FN og FN's Sikkerhedsråds bestræbelser på at opnå en fredelig forhandlet løsning mellem Marokko og Polisario om Vestsahara. Vi har ingen interesse i at tage ensidig stilling til fordel for én af parterne. Det mener vores partnere i EU heller ikke. Og det er heller ikke den anbefaling, der udgår fra FN. En løsning på konflikten, herunder endelig status, forhandles i FN-regi, ikke i EU. Og det er væsentligt i denne sammenhæng ikke at præjudicere udfaldet af FN-sporet.